

YUSMAZLIK MAHKEMESİ

gerektiği hk.

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/594

Karar No : 1981/93

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mihri Belli ve Arkadaşları

O L A Y : 1)1975 yılında sanıkların Türkiye Emekçi Partisi'nin kurucu ve yöneticileri oldukları, bu partinin parti tüzüğü ile belirlenen programında, Türk Ceza Yasası'nın 141.maddesinin ihlal ederek "Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içinde kurulu iktisadi ve sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeye yönelik cemiyet kurmak, faaliyetlerini sevk ve idare, yol gösterme "suçunu işlediği öne sürülerek 5.7.1976 günlü iddianame ile İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığı'nca sanıkların Türk Ceza Yasası'nın 141.ve/73.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istenmiş ve haklarında kamu davası açılmıştır.

a)Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin Kuruluş ve Yargılama Usulü Hakkındaki 1773 sayılı Yasa, Anayasa Mahkemesi'nin 6.5.1975 gününde verdiği kararla, biçim yönünden iptal edilmiş ve tanınan bir yıllık sürede yeni bir yasa da çıkarılmamış olduğundan, Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin hukuki varlığı sona ermiştir.

Bu nedenle dava dosyası 11.10.1976 tarihinde görevli İstanbul Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmiştir.

b)İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi : 24.1.1979 gününde, esas 1977/437, karar 1979/7 sayı ile sanıklara atılı suçun, sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin olması nedeni ile görevsizlik kararı vermiştir.

2)Türkiye Emekçi Partisi'nin kurucu ve yöneticileri hakkında kamu davası açılmış, ancak parti kurucularından Naydar Mako ile idare heyetinde görevli olan Hüseyin Dinçtürk ve Yücel Kut'un bulunamamaları nedeni ile bu sanıklar hakkında ki dosya tefrik edilmiştir. Anılan Sanıkların başvuruları üzerine yapılan sorgulamada Türk Ceza Yasası'nın 141/4.maddelerini ihlal eden eylemi müşterek işledikleri ileri sürülerek Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığı'nca düzenlenen 1.10.1976 günlü ek iddianame ile sanıklardan her birinin eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,173/3.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları ve davanın olaydaki irtibat nedeniyle görülmekte olan 1976/11 esas numaralı dava ile birleştirilmesi istemiyle haklarında Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

a)İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi :11.10.1976 günü,1976/35-50 sayı ile,Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kuruluş ve Yargılama Usulü Hakkındaki 1773 sayılı Yasa'nın Anaya-

sa Mahkemesi'nce iptal edilmiş olduğu ve yeni yasa için tanınan bir yıllık süre 10.10.1976 günü sona ermiş olduğundan görevsizlik kararı vererek, dosyayı görevli Ağır Ceza Mahkemesi- ne göndermiştir.

b) İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi, 17.11.1979 gününde, esas 1977/648, karar 1970/13 sayı ile sanıklara yüklenen suçun sıkıyönetim ilanına neden olan temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik şiddet eylemlerinin kesin belirtileri kapsamına girdiği gerekçesi ile görevsizlik kararı vermiştir.

3) İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, 7.9.1979 gününde, 1979/218-575 sayı ile sanıklara yüklenen suçun sıkıyönetim faaliyetleri ile ilişkili olmadığı, sıkıyönetim ilanını gerektiren temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet eylemlerinden bulunmadığı gerekçesi ile görevsizlik kararı vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 9.3.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın İstanbul 3. ve 4. Ağır Ceza Mahkemeleri'nin görevsizlik kararları kesinleştiği takdirde Askeri, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Çanıoğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın başvurunun reddi gerektiğini belirten sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dosyada bulunan belgelerin incelenmesinde; İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 24.1.1979 günlü, esas 1977/437, karar 1979/7 sayılı, İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 17.11.1979 günlü, esas 1977/648, karar 1979/13 sayılı görevsizlik kararlarının kimi sanıklar yönünden kesinleştirilmediği görülmüştür.

2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde yer alan olumsuz görev uyumsuzluğunun doğabilmesi için, mahkemelerden verilen kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekmektedir. Ayrıca aynı Yasa'nın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görev uyumsuzluklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği, yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği hükmü yer almaktadır.

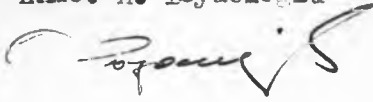
Açıklanan nedenlerle kimi sanıklar açısından kesinleşmeyen ve böylece yöntemine uygun olmadan yapılan başvurunun reddine karar verilmeli ve dosyalar gerekli işlem yapılabilmesi için ^{geri}çevrilmelidir.

.../...

SONUÇ : Yasa'nın 14. maddesindeki kesinleşme koşulu Adli Yargı kararları açısından ve kimi sanıklar yönünden gerçekleşmediği ve böylece 14.maddesindeki koşul oluşmadığı anlaşıldığından, başvurumun reddine İsmail Oğuz'un karşı oyuyla ve oyçokluğuyla 9.3.1981 gününde kesin olarak karar verildi.

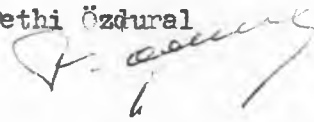
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

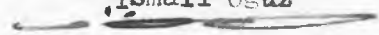
Üye

Fethi Özdural

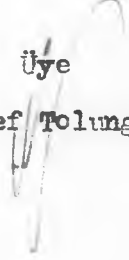
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Orhan Erdem

Üye

Servet Tüzün

Üye

Orhan Ertosun

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/594

KARŞI OY YAZISI

İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 24.1.1979 gün ve esas 1977/437, karar 1979/7 sayılı ve İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 17.11.1979 gün ve esas 1977/648 karar 1979/13 karar sayılı görevsizlik kararları sanıklara tebliğ edilmişse de yetkili C.Savcılığı'nca süresinde temyiz edilmediği gibi İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi yargılama evresinde bu kararı öğrendikleri halde temyiz yoluna gitmedikleri ve bu nedenle görevsizlik kararlarının temyiz edilmeden kesinleştikleri anlaşılmış bulunduğundan işin gereksiz uzamaması için 2247 sayılı Kanununun 14. maddesi, ²² çerçevesi görev sorununun incelenip çözülmesi gerektiği düşüncesiyle çokluk görüşüne katılmıyorum.

Üye

İsmail Oğuz